

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 815/2015
29.06.2016. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Миломира Николића, председника већа, Слађане Накић-Момировић и Марине Говедарица, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Драган Маричић, адвокат из ..., против туженог „ББ“ из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8587/13 од 19.11.2014. године, у седници већа одржаној дана 29.06.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8587/13 од 19.11.2014. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 46334/10 од 24.09.2013. године делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде наматеријалне штете исплати на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ од 350.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 24.09.2013. године па до исплате (став 1. изреке). Обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде материјалне штете због изгубљене радне способности исплати на име изгубљене зараде до 30.06.2013. године износ од 3.649.456,715 динара са законском затезном каматом од 24.09.2013. године, па до исплате и на име новчане ренте износ од 21.486,41 динар месечно сваког првог до петог у месецу за претходни месец почев од 01.07.2013. године, па док за то постоје законски услови са каматом од дана доспелости сваког појединачног износа па до исплате (став 2. изреке). Одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се обавеже тужени да му исплати: износ од 49.824,00 динара на име туђе неге и помоћи, износ од 1.000.000,00 динара на име претрпљеног страха, износ од 750.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, износ од 250.000,00 динара на име естетске наружености, износ преко досуђеног износа од 350.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због умањења опште животне активности из става првог изреке до траженог износа од 1.000.000,00 динара, за износ од 650.000,00 динара и износ од 48.523.416,155 динара на име изгубљене зараде за период до 30.06.2013. године, а преко досуђеног од 3.649.456,715 динара из става другог изреке до траженог износа од 52.172.872,87 динара, све са законском затезном каматом од 24.09.2013. године па до исплате,

као и на име накнаде штете због изгубљене радне способности у виду ренте за износ месечне ренте преко досуђеног до траженог износа од 283.322,60 динара месечно, а за износ од 261.836,19 динара (став 3. изреке). Истом пресудом је одређено и да свака странка сноси своје трошкове поступка (став 4. изреке).

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 8587/13 од 19.11.2014. године одбијене су као неосноване жалбе странака и потврђена наведена пресуда основног суда и одбијени захтеви странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену благовремено је изјавио ревизију тужилац, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку на основу члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 125/2004, 111/2009, 53/13-УС), који се примењује у овој парници на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број“ 72/11... 55/14) и налази да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Нема ни битних повреда поступка из члана 361. став 2. тачка 12. и 361. став 1. у вези члана 382. Закона о парничном поступку на које се неосновано указује ревизијом. Побијана одлука садржи разлоге о свим одлучним чињеницама и оцену жалбених навода од значаја и нема недостатака због којих се не би могла испитати.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац, рођен .... године је повређен у удесу дана .... године у ... у .... На тужиоца који се кретао коловозом ван обележеног пешачког прелаза налетело је путничко возило осигураника туженог из правца Калуђерице према центру града, пролазећи претходно поред семафора са упаљеним зеленим светлом за његов правац. Удес је последица пропуста оба учесника у саобраћају, возача, јер је имао довољно времена да заустави возило и избегне удес и пешака, јер је ван прелаза прелазио улицу док је на семафору за њега било укључено црвено светло. Против возача није вођен кривични поступак. Тужилац је у удесу задобио тешке телесне повреде: политрауме са нагњечењем мозга, праћеним трауматском комом, преломом лобање и базе лобање са крварењем из десног уха, серијски прелом ребара од петог до осмог ребра са десне стране, прелом лопатичне кости десно и прелом кључне кости са леве стране. Опште животна активност тужиоца трајно је умањена за 35 %. После трауме дошло је до појаве депресивног синдрома који је потврђен 2004. године. Тужилац је трпео физичке болове различитог интензитета 30 дана од повређивања и страх јаког, а затим и средњег интензитета месец ипо дана. Постоји наружење лаког степена због ожилжа у пределу ушне шкољке. Тужиоцу је била неопходна туђа помоћ и нега шест месеци након удеса. У ранијем периоду тужилац је обављао ... делатност, био је паушални обвезник пореза и престао је са радом након удеса. Право на инвалидску пензију му је признато почев од 23.02.2004. године, када је утврђен потпуни губитак радне способности.

На утврђено чињенично стање правилно је примењено материјално право делимичним одбијањем тужбеног захтева.

Неосновано се ревизијом оспорава оцена приговора застарелости по појединим видовима штете и упућује на примену члана 377. Закона о облигационим односима. Правилно је нижестепеним одлукама застарелост оцењена применом члана 376. Закона о облигационим односима, који регулише потраживања накнаде штете као опште правило, а не 377. истог закона по правилима за потраживање накнаде штете проузрокована кривичним делом. Осигураник туженог, учесник удеса, није оглашен кривим за кривично дело извршено повређивањем тужиоца у удесу, нити је против њега уопште вођен кривични поступак. Нису утврђене ни околности да је против возача било сметњи (душевна болест, смрт итд.) које би спречавале кривично гоњење, услед чега није било услова за примену привилегованог рока за оцену застарелости истеком времена за застарелост кривичног гоњења за штете проузроковане кривичним делом. Такође, оцена приговора застарелости правилно је побијаном одлуком вршена према сваком од видова штете појединачно. Застарелост потраживања накнаде нематеријалне штете за физичке болове почиње да тече од престанка болова, за страх од престанка страха и за наружење од дана када је постало извесно да измењена спољашњост оштећеног изазива реакције околине. Потреба за туђом помоћи и негом код тужиоца је постојала шест месеци од повређивања, а истеком тог рока почео је да тече рок застарелости потраживања по овом основу. Стога је у време подношења тужбе 31.05.2004. године обзиром на утврђено време трајања физичких болова, страха, умањеног естетског изгледа и потребе за туђом помоћи и негом, законски рок од три године из члана 376. Закона о облигационим односима истекао и престало је право тужиоца да захтева испуњење обавезе по наведеним основима сходно члану 360. став 1. истог закона. Наводи ревизије да је претрпљени страх оставио трајне последице на животну активност тужиоца су без утицаја, јер се ради о различитим видовима штете који су појединачно расправљени.

Ревизијом се неосновано оспорава оцена приговора подељене одговорности. Према утврђеном чињеничном стању и садржини пропуста учесника удеса, утврђених саобраћајним вештачењем правилно је нижестепеним одлукама утврђена подједнака одговорност тужиоца и осигураника туженог настанку удеса и штете.

Висина нематеријалне штете за умањену општеживотну активност тужиоца правилно је одмерена применом члана 200. Закона о облигационим односима према тежини повреда, садржини насталих трајних последица, утврђених медицинским вештачењем и старосној доби тужиоца уз правилно умањење износа за допринос тужиоца настанку штете. Супротно наводима ревизије досуђењем веће накнаде по овом основу били би превазиђени критеријуми правичне накнаде.

Правилно је нижестепеним одлукама делимично одбијен тужбени захтев за накнаду материјалне штете. Тужилац је пре повређивања обављао аутопревозничку делатност и након удеса је био трајно неспособан за вршење

наведених послова. За тужиоца је настала материјална штета у виду изгубљене зараде, а након остваривања права на инвалидску пензију материјална штета се одражава у разлици између инвалидске пензије и примања која би тужилац остварио по редовом току ствари да је повређивање изостало. Висина материјалне штете је утврђена правилном применом члана 189. и 188. Закона о облигационим односима, спроведеним вештачењем комисије вештака економско-финансијске области заснованом на подацима РФ ПИО о оствареној заради тужиоца у години која је претходила штетном догађају и на основу извештаја о уплатама на име пореза и доприноса од стране Пореске управе – филијале .... Ревизијом се неосновано оспорава прихваћена варијанта обрачуна, јер штета није обрачуната упоређењем зараде других аутопревозника. И по оцени Врховног касационог суда правилно је примењена методологија при утврђивању материјалне штете и није прихваћена варијанта вештака по предлогу тужиоца. Тужилац је био паушални обвезник пореза и на захтев суда није презентирао потпуне доказе, рачуне о оствареној заради непосредно пре повређивања. У одсуству ових података, искази сведока, колико су зарађивали на истим пословима нису од значаја нити могу бити база вештачења и оцене висине штете у конкретном случају.

Нису разматрани наводи ревизије којима се оспорава правилност утврђеног чињеничног стања, јер се према члану 389. став 2. Закона о парничном поступку ревизија не може изјавити по наведеном основу.

Са изнетих разлога одлучено је као у изреци пресуде на основу члана 405. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Миломир Николић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић